

EL VALLÉS

Setmanari autonomista

Preus de subscripció

ESPANYA, trimestre, 1'50 Ptas.
 EXTRANGER, semestre. 4'50 »
 Número corrent, 10 céntims. Atrassat, 20 id.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:

Bletjós, 31. - GRANOLLERS

Anuncis y reclams, á preus convencionals.

No s'admeten escrits sense firma.

ELS ORIGINALS NO 'S TORNEN

Les vies de comunicació en la nostra comarca

V

Els camins vehinals

Sentím una gran simpatia, quasi diríem passió, per els camins vehinals, per aquestes petites vies plenes d'interés y de poesia, que á mes de son utilitat pràctica ens proporcionen verdader encant revelantnos moltes vegades llocs apenes coneguts, interessants monuments, y casals y poblets de bellesa encisadora. Els que han tingut ocasió de conèixer l'hermosa Fransa haurán pogut veure lo que son aquestos xamosos camins vehinals de l'altre vessant dels Pirineus bordejanè les arbrades costes de ses montanyes; les haurán vist per entre els prats de la frescal Normandia, trassats en petites rectes en les planures fertils de la Turena ó serpentejar per les accidentades terres del Delfinat y de l'Auvernia. Per tot allí apareixen simpàtics planers de no molta amplitut, entremitj de dues línies d'arbres, sens que res hi falti. Pot dirse que ells constitueixen la verdadera urbanisació rural, donant espléndida mostra de la cultura del país y fent que á tot arreu se pugui arriar en carruatges de tota mena.

Nosaltres prou voldríem que aixís fossen els nostres, mes ens sembla que les corrents no tiren per aquí. Ja havém vist que per part del Estat s'está estudiant la manera de substituir per projectes de camins vehinals els de carreteres á construir, y en la mateixa Diputació provincial anostrá, sembla notarse parecuda tendencia. A nostre entendre aixó fora un error de concepte car es molta la diferencia, en lo essencial, que hi ha entre carreteres y camins vehinals. Les primeres deuen esser vies, que tenint per primordial objecte l'enllás de punts de relativa importancia, precisa se construeixin de manera que resulti la línea mes curta y la via mes practicable, no oblidant may que s'tracta de serveys generals y que á tot el país interessin. Se deu de recorrer á la expropiació á fi de que sos trassats sien lo que científicament deuen esser, deixant sacrificades, si es necessari, petites conveniencies de localitat. En cambi els camins vehinals deuen sacrificar sa trajectoria pera servir les poblacions per petites que sien, les simples parroquies, les petites agrupacions. Sa amplitut no hauria de excedir de cinch metres y fins en alguns podria esser de quatre; sempre ab les obres de fábrica necessaries, pero modestes aqueixes; el trassat ab

revoltes, si convé, pera estalviar trinxeres y grossos terraplens. Pero sobre tot deuren esser planers á fi de ferlos accessibles á tota classe de tracció; no tothom disposa d'un automovil ó d'un tronch d'euges normandes. Sobre aquest particular debém consignar que 'ns sembla que 'l Govern ha comés un desatino autorisant pendents fins el nou per cent. Al veureho no varem poguer menos d'exclamar: *Ave Maria Purissima!*

En quan al plan de camins vehinals, que presentat per la Diputació, fou aprovat per R. D. de 26 de Maig de 1905, poch ne dirém, creyém que estaré acertat donada la competencia de les persones que han intervingut als seus estudis y formació, pero el procediment seguit ens resulta una mica insólit; perqué, ¿quina Corporació, quina entitat ha sigut consultada? ¿de que han de servir les Juntes de Districte y la Junta Provincial creades en virtut de la Lley de 30 Juliol de 1904? Tal sembla ha sigut el desitj de la Diputació de arrogar se la representació de tothom, en aquesta materia, que ni sisquera te designades les persones que li pertoca nombrar pera que formin part de les Juntes de Districte; en quant á la Provincial no sabém si s'ha constituït definitivament encara, tota volta que la persona designada per la Junta del Districte de Granollers pera formarne part tampoch sabém hagi sigut demanada en rés.

Pero aixó, no es aixó. O se faculta a la Diputació Provincial pera que respecte á camins vehinals fassi lo que bé li sembli, y com á conseqüencia, se disolguin les Juntes Provincial y les de Districte, ó se constitueixin aquestes definitivament y procedeixin al compliment de la seva missió, que á nostre entendre, no es altra efectiva: en quant á les de Districte que indicar, previa consulta als pobles, els camins vehinals mes convenients á fi de que la Junta Provincial pugui formular el plan que la Diputació hauria d'executar ab tots els elements que pera aquest objecte comptés y els que 'l Govern concedís. Altra cosa no farà mes que posar en dubte la serie tat en que s'ordenen, s'interpreten y s'cumpleixen les disposicions dels Poders Públics.

Joseph M.ª DRAPER.

La Ametlla.

CLAR Y CATALÀ

Nova contradicció.—En Lerroux diu que en el Catalanisme hi caben els republicans, els liberals y fins els ateus. — ¡Ara diu que es reaccionari! — ¿En que quedém? — En Lerroux contra la llibertat de pensament y de conciencia. — Els homes de ideals avensats no podém seguirlo.

Tots els partits polítics monárquichs centralistas, s'han ajuntat pera imposar una lley qu'es una vergonya. ¿Que te donchs d'estrany que tots els catalans formém el cuadro entorn de la llibertat amenassada? Si han rivalisat, tant en Moret com en Maura, en la confecció d'aquesta lley, natural es que també tots els catalans ens ajuntém pera combatrela.

Y no está acabada la feyna, com pretén en Lerroux, al contrari, tot just comensa. Si devant de la amenassa de la lley tots ens vam ajuntar, més necessari es conservar aquesta unió ara, que ab sa aprobació, l'amenassa s'ha convertit en realitat.

Aquesta lley encara que dictada contra'ls catalanistas, pot servir contra'ls republicans, contra'ls anarquistas, contra tots els que fassin nosa á l'actual política. Aixó ell mateix ho ha firmat, per lo tant si el perill es comú, llógich es que tots ens aprestém á la comú defensa.

Pero aném seguint.

«Y digo yo ¿solidaridad catalana? ¿Pues que otra cosa es el *catalanismo*? O no es nada. El *catalanismo*, como organización; es una *Liga*, á la usanza inglesa, de aquellas que en el imperio británico se forman con tanta frecuencia, persiguen un fin concreto, de antemano definido y convenido, lo consiguen y se disuelven. Así la «Lliga Regionalista» se propone la autonomía de Cataluña, y, conseguida que fuera, como no podría formar gobierno, se disolvería. Y cada elemento recobraría su libertad completa y volvería á su esfera de acción natural. Por eso es que en ella pueden figurar republicanos y monarquicos, liberales y reaccionarios, proletarios y burgueses, creyentes y ateos, con tal que todos coincidan en la aspiración común, que justifica su temporal alianza, para Cataluña; y con tal que sean catalanes.»

Deixant de banda qu'en l'anterior paragraf torna á referirse á la «Lliga Regionalista» com si fos l'únich núcleo qu'integrés totalment el catalanisme, confon la solidaritat, qu'es el medi de qu'ens valém, ab el fi qu'ens propo-sém qu'es l'autonomia de Catalunya.

L'esprit de tolerancia qu'encara en el Catalanisme, no es un programa en sí, sino el medi de que's val pera acoblar á tots els autonomistas pera conseguir son fi, qu'es l'autonomia de Catalunya; y del mateix modo tots els catalans ens podém acoblar, per medi de la solidaritat catalana, en defensa, no.